
mededelingenblad van het SINT JOZEFKOOR

JAARGANG 8 no 7 december 1998

Redactie
Wim van Hugten

Tik, tak, tik, tak.
De tijd is niet te stoppen,
de tijd is niet te remmen,

Tik, tak, tik, tak.
De tijd is niet te stoppen,
onmogelijk te temmen.

Dit is het begin van een liedje uit een kinder-musical, dat mij opeens te binnen schiet als Wim mij belt met de vraag of ik nog tijd heb om een stukje te schrijven voor het mededelingenblad dat voor het eind van het jaar uitkomt.

"Rapporten schrijven, Sinterklaas, ouderavonden, extra repetitie (met orkest) voor Kerstmis."

Dit alles stond genoteerd in mijn agenda. Onwillekeurig vraag je je dan af of wij het eigenlijk met zijn allen niet altijd veel te druk hebben.

"Even in mijn agenda kijken of ik tijd heb", is een veel gehoorde kreet.

Wat is tijd?

Augustinus wist het wel, of neen, toch ook weer niet. "Als niemand het mij vraagt, weet ik het", noteerde hij in zijn Confessiones, maar, "als ik het wil uitleggen aan iemand die het mij vraagt, weet ik het niet".

En toch: straks is het weer zo ver, dat we ons gedwongen voelen die vraag aan onszelf en aan andere te stellen, als we oudjaar "uitzitten". En als de klok dan eenmaal 12 uur geslagen heeft, dan opeens realiseren we ons: is dit nou alweer een jaar geleden dat we dat ook deden?

Tik, tak, tik, tak.

De tijd gaat altijd door,
staat nooit een keertje stil.

De tijd heeft altijd haast,
ook als ik het niet wil.

En toch is de maand december ook de maand waarin de tijd even lijkt teruggezet te worden als tijdens de Kerstnacht vele mensen gedenken dat bijna 2000 jaar geleden Jezus is geboren. Men zou dus kunnen spreken van voltooid verleden tijd. Maar als we bedenken dat de letterlijke tekst is:

"heden is U een Redder geboren!"

En als je dat HEDEN (dat is nú, vannacht) in de tijd zó benadrukt, dan moet dat als een wekker blijven tikken.

Dan moeten wij steeds van Gods boodschap werk blijven maken. Zonder ophouden!

Een zalig Kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar toegewenst.

Theo Bastiaans,
voorzitter

KERSTMIS 1998

Over het vieren van Kerstmis bestaan verschillende gedachten. Trouwe kerkgangers voelen zich niet altijd thuis tijdens de afgeladen Missen van bijv. de Kerstnacht. Soms hoor je mensen mopperen: "Ze komen nooit en nu ineens wel". Ik denk dat we met dat gemopper voorzichtig moeten zijn. Er is veel verwarring bij veel katholieken als het gaat om een 'normale' trouwe geloofsbeleving. Het materialisme bepaald onze tijdgenoten en ons meer dan ons lief is, en het is begrijpelijk dat daarmee de geestelijke waarden onder druk worden gezet. Wat mij veelmeer zorgen maakt is dat het kerstfeest soms aanleiding is tot feestgedruis dat weinig te maken lijkt te hebben met de menswoording van Gods Zoon, Jezus Christus.

Daarom ben ik toch blij met de velen die met Kerstmis komen. Ze zoeken meer dan een spectaculair feest. Bovendien krijg ik de indruk dat men echt wel iets zoekt, o.a. doordat m.n. de laatste 2-3 jaar in onze beide parochiekerken de sfeer met Kerstmis aanmerkelijk devoter/aandachtiger is.

Met onze instelling van wekelijkse inzet (koozangers en priester) krijgen we met Kerstmis de kans om vanuit onze eigen beleving iets mee te geven aan de velen die dan komen. Dat is en blijft een positieve uitdaging.

Beste koozangers, moge het ons ook dit jaar weer lukken om met Kerstmis iets mee te geven over het positieve van ons geloof, dan is Kerstmis voor ons allen met recht een 'Zalig Kerstfeest'. Dat wens ik jullie en allen die je lief zijn van harte toe, alsmede Gods' zegen voor het nieuwe jaar!

Ard Smulders, pr.

ROOSTER

do 24 dec 20.20 uur aanwezig zijn in kerk
20.30 uur repetitie met orkest
21.00 uur carols en samenzang
21.30 uur nachtmis Alleluia

vr 25 dec 09.00 uur allen inzingen
09.30 uur dagmis Alleluia;
meerstemmig

za 26 dec geen repetitie

zo 27 dec H. Familie
09.00 uur repetitie heren
Graduale

za 2 jan rep (sopranen geen repetitie)

zo 3 jan Driekoningen
Alleluia

za 9 jan rep

zo 10 jan Doop van de Heer
Alleluia

za 16 jan rep

zo 17 jan 2e zondag door het jaar
Alleluia

za 23 jan rep

zo 24 jan 3e zondag door het jaar
Graduale

za 30 jan 18.00 uur repetitie
19.00 uur jaarvergadering

zo 31 jan 4e zondag door het jaar
Graduale

za 6 feb rep

zo 7 feb 5e zondag door het jaar
Alleluia

za 13 feb rep (sopranen geen repetitie)

zo 14 feb 6e zondag door het jaar
Alleluia

ONZE JARIGEN

Voortaan zullen in het mededelingenblad onze jarigen worden vermeld.

Onze jarigen in januari en februari zijn:

- 2 januari : Silvère van Lieshout
- 30 januari : Tim Verhees
- 1 februari: Karlijn Slegers
- 11 februari: Petra Leenders
- 17 februari: Emiel van Lieshout
- 20 februari: Mai Nguyen
- 21 februari: Hans van Saaze

Bestuur, dirigenten en leden feliciteren u van harte en wensen u een fijne verjaardag toe.

MEDEDELINGEN VOOR GRAAD I, II en III

We hebben dit jaar nog zangles op 17 en 19 december en dan Kerstvakantie tot het nieuwe jaar.

We beginnen weer op 7 en 9 januari 1999.

Er is geen zangles op 30 januari vanwege de jaarvergadering.

Vanwege de Carnavalsvakantie is er geen zangles op 13, 18 en 20 februari.

Laat bij verhindering tijdig van je horen.

(Telefoon: 541047)

Als we er klaar voor zijn, dan zingen we op een zondag in het voorjaar mee met het grote koor in de Sint Jozefkerk.

C.D. OPNAME OPLEIDING EN JEUGD VAN HET
SINT JOZEFKOOR

Kerst met de kinderen



Brabantse kinderkoren vieren Kerstmis 1998

Het kwam allemaal wat onverwacht. We mochten meewerken aan een C.D. met 6 andere Brabantse kinderkoren. Onze bijdrage (Rorate caeli en Hoe leit dit Kindeke) mag er zijn. Er waren helaas maar 50 C.D.-'s voor ons koor beschikbaar. Ze zijn in ieder geval daar terechtgekomen waar ze hoorden, n.l. bij diegenen die meegezongen en meegespeeld hebben. Het restant is inmiddels aan de man of vrouw gebracht. Volgend jaar mogen we bij de 2e C.D. opname weer van de partij zijn en dan kunnen we hopelijk beschikken over een grotere oplage. Bedankt iedereen die een steentje heeft bijgedragen.

Missa Menuit.

Toen ik vorig jaar van de kerstvakantie genoot, besloot ik om deze vrije tijd eens te gebruiken om een jaarplanning te maken voor het repertoire van het koor. In deze laatste weken van 1997 ben ik naar de bibliotheek gegaan en heb me suf gezocht naar meerstemmige, polyfone missen, ook vóór kerst 1998. Ik vond een aantal interessante kandidaten maar ik had niet het gevoel van Dat is het ! Aangezien ik het hele plan rond wilde hebben voor de jaarvergadering gebruikte ik mijn muzikale vriendenkring om eens wat na vraag te doen. Uit een onverwachte hoek kwam een leuke reactie, een collega had een kerstmis gebaseerd op een oud Frans kerstliedje. Toen hij dit voorzong herkende ik het thema meteen, "Joseph et bien Marie", een orgelstuk wat ik al jaren speel gedurende de kerstperiode is namelijk ook gebaseerd op dit thema. Nadat ik de kopieën had ontvangen viel het me op dat er een leuke orkestbegeleiding bijhoorde, sterker nog zonder begeleiding was de mis niet uit te voeren. Even twijfelde ik, maar toen dacht ik waarom ook niet, waarom niet een keer iets anders met kerst, iets extra feestelijks.

De aanpak om voor de grote vakantie de hele mis in de grondverf te zetten is mij uitstekend bevallen, want dit neemt een hoop druk weg in de laatste weken voor kerst. Bovendien hadden we zo wat speelruimte in de weken dat ik op zakenreis was.

Het volgende probleem diende zich aan, hoe kom je aan goed strijkersensemble. Een brief van Gerard aan Jan van de Laar leverde een boven verwachting positieve respons op. Een aantal leerlingen van het Giko aangevuld met oud-koorleden konden de bezetting compleet maken. Deze enthousiaste club bleek ook nog eens op een hoog niveau te spelen dus besloot ik om hun bijdrage te vergroten door ze ook bij de kerstcarols in te zetten. Helaas had ik toch nog een inschattingfout gemaakt want het blijkt erg moeilijk om zoveel mensen bij elkaar te krijgen voor een repetitie in de weken voor kerst.

Met wat flexibiliteit van iedereen is het uiteindelijk gelukt om drie keer met de hele groep te repeteren, wat mij op dit moment voldoende lijkt.

Ik verwacht dan ook dat we dit jaar een hele mooie en bijzondere kerstviering zullen beleven. Dit is te danken aan de goede inzet van iedereen, het koor en het orkest, maar ook aan alle kleine dingen daarom heen, het opzetten van een nieuw partiturensysteem, de opkomst bij de partijrepetities, een leuk informatief mededelingen blad, de kleine hintjes die ik na een repetitie krijg, etc...

Kortom als we met zijn allen samen blijven werken en ieder zijn steentje bij draagt, zijn we tot mooie dingen in staat !

Groetjes,

Leontain.

CECILIAFEEST

Op zondag 22 november heeft het koor het traditionele Ceciliafeest gevierd met een gevarieerd programma voor jong en oud, en dat vanzelfsprekend begon met een plechtige eucharistieviering in de parochiekerk.

Hans van Saaze - 25 jaar koorzanger

Aan het einde van de H. Mis sprak pastor Smulders de jubilaris toe en kreeg Hans de Oorkonde van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging uitgereikt en werd hem de daarbij behorende eremedaille in zilver opgespeld.

Tijdens de ochtendbijeenkomst in het TDI huldigde de voorzitter de jubilaris.

Hans, die eigenlijk al een paar jaar langer koorzanger is, maar wiens huldiging voor zijn 25-jarig jubileum niet eerder kon plaatsvinden wegens zijn verblijf in het buitenland (gedurende welk verblijf hij lid bleef en tijdens vakanties in Nederland gewoon kwam meezingen), heeft zowel de periode Theo Driessen als die van Silvère van Lieshout meegemaakt en zingt nu onder Jos Leenen.

Hans is zo'n 6 à 7 jaar bestuurslid geweest in de functie van secretaris en maakte in die tijd veel werk van het bijhouden van de presentielijst en het produceren van grafieken met presentie- en absentiegegevens ter ondersteuning van het beleid.

Al voor zijn "buitenlandse jaren" behoorde Hans tot de voorzangers. Na zijn terugkeer ging hij daar als vanzelf weer deel van uitmaken: "alsof ik nooit weg ben geweest," zo merkte hij op.

Namens het koor overhandigde de voorzitter de jubilaris een "muzikale cadeaubon". Op diens verzoek spelde Hans' vrouw Hanneke de jubilaris de draagspeld op, waarna hij haar bloemen overhandigde die, zoals hij het uitdrukte, eigenlijk bestemd zijn voor alle vrouwen van de koorleden. Want, zo zei hij, als onze vrouwen niet achter ons koorleden staan dan waren wij hier nu niet met zovelen bij elkaar.

Roofvogelshow

Speciaal voor de sopranen en de leden van Graad I, II en III vond er 's middags in het TDI een roofvogelshow plaats. Naast onze jeugdige leden waren hier ook veel ouderen op af gekomen. Het werden enkele interessante en leerzame uurtjes waarin deskundige uitleg werd gegeven over de diverse soorten roofvogels die er zijn, hun gedrag, over wat ze zoal eten, hoe ze eten en hoe je ze kunt herkennen. En natuurlijk was het vliegen van de diverse

roofvogels zeer indrukwekkend, vooral van de steenarend en de zeearend door de enorme spanwijdte van hun vleugels. Na afloop gingen veel kinderen en volwassenen met een roofvogel op de arm op de foto.

Handboogschieten

Het avondprogramma vond voor het eerst sinds vele jaren niet in het TDI plaats maar in het clubhuis van de handboogvereniging De Vriendschap in Mierlo.

Na het welkomswoord door de voorzitter, waarin hij de organisatoren van het Ceciliafeest bedankte, werd het Cecilielied gezongen waarna pastor Smulders kort het woord voerde. Omdat de nieuwe bisschop nog niet is ingewerkt had de pastor de gebruikelijke brief achterwege gelaten. Maar volgend jaar komt er die zeker weer. Tenslotte moeten ze in Den Bosch op de hoogte blijven van het doen en laten van het Sint Jozefkoor. De pastor dankte het koor voor de inzet in het afgelopen jaar. Hij zei heel tevreden te zijn over het koor dat een belangrijke functie vervuld in de parochie. En, zo zei hij refererend aan de woorden van Theo Driessen: "door te zingen word je een completer mens".

De avond werd doorgebracht met wedstrijden handboogschieten waarvan de uitslagen zijn:

Heren: 1e prijs Stan Gruijters - 120 punten
poedelprijs Jan de Bruijn - 16 punten

Dames: 1e prijs Petra Leenders - 127 punten
poedelprijs Paula Swinkels - 36 punten

De Instructeursprijs voor inzet, moed en ontluikend talent werd door de jury toegekend aan Jo van de Laar.

Veel bijval kregen Leontain en Silvère van Lieshout na hun voordracht "Amazing discovery", die zij eerder opvoerden tijdens het jaarlijkse kamp van de jeugleden in oktober en dat als thema "Amerika" had.

De avond werd besloten met smakelijke hapjes van een goed verzorgd buffet.

DE GESCHIEDENIS VAN DE CHRISTMAS CAROL

De Engelsen zijn een zingend volk. Van oudsher bestaat er op het Britse eiland een bloeiende koortraditie met talloze oratorium en operetteverenigingen, gleeclubs en barbershopsingers.

Die hartstocht voor zingen bereikt met Kerstmis zijn hoogtepunt. Op kerstavond puilen de Engelse kerken uit. Al om tien uur 's ochtends staan er mensen voor de deuren van de grote kathedralen, zoals de schitterende King's College Chapel in Cambridge, om zeker te kunnen zijn van een plaatsje tijdens de kerstdienst in de door kaarsen verlichte kerk. Ook kan je in Engeland tijdens de kersttijd nog regelmatig groepjes zangers tegenkomen die van deur tot deur trekken om te zingen. Vroeger waren dit de minstreels, straatzangers of verkapte bedelaars. Tegenwoordig zijn het meestal kinderen en studenten, die al carol-zingend geld ophalen voor een goed doel. Dit is de tijd waarin er in de kerken, huizen en straten van Engeland de mooiste liederen klinken die het land als een schat bewaart: de Christmas carols.

Iedereen kent er wel een paar: The first Nowell of Hark! The herald angels sing. Wat opvalt bij deze liederen is hun vrolijkheid en levendigheid, het volslagen ontbreken van de plechtstatigheid en zwaarwichtigheid.

In de Engelse carols wordt een heel directe taal gebezigd, ze zijn soms zelfs humoristisch, en barsten vaak van vitaliteit.

Carols waren oorspronkelijk ook helemaal geen kerstliederen, maar dansen. In de vroege Middeleeuwen dansten het volk en de priesters in de kerk, een gewoonte die was overgebleven van allerlei prechristelijke gebruiken en feesten, zoals het midwinter- en midzomerfeest en vruchtbaarheidsrituelen. Deze heidense gewoonten, die vaak gepaard gingen met zang, dans, spel en buitensporig eten en drinken, waren de hogere geestelijkheid een doorn in het oog. De uitbundigheid bleek echter niet uit te roeien, hoe er ook gedreigd werd met hel en verdoemenis. Er is een heel bekende legende die vertelt dat een priester enkele jonge mensen veroordeelde tot een jaar lang onafgebroken dansen, als straf voor hun gebrek aan vroomheid.

De Franciscaanse geestelijkheid pakte het handiger aan. "Why should the devil have all the good tunes", schreef een slimme priester. Geletterde mensen en geestelijken gingen op die vrolijke dansmelodieën liederen schrijven met een Bijbelse inhoud, die op allerlei kerkelijke feesten gezongen konden worden. Aan deze middeleeuwse Christmas carols (er zijn ook carols voor andere hoogtijdagen, maar in de loop der eeuwen is de naam carol verbonden geraakt met liederen speciaal voor Kerstmis), is nog goed te horen dat zij van dansmuziek afstamden. Het typische jamberitme van veel carols (ta-taa, ta-taa) is soms zo pregnant (in Bethlehem, that fair city, bijvoorbeeld) dat de melodie associaties oproept aan tamboe-

rijnen en trommels. Soms beginnen ze met een 'burden" een korte frase van een of twee regels die na ieder vers weer terugkeert. Dit was oorspronkelijk het kringdanslied dat door iedereen werd gedanst en gezongen. Veel van deze carols bevatten Latijnse tekst; regels uit bekende kerkelijke hymnen. Ze gaven aan de liederen een extra religieus tintje en vormden een handig geheugensteuntje voor de gemeenteleden. Soms is de gehele burden, of het refrein in het Latijn, soms alleen losse woorden die door de hele tekst zijn vervlochten (zoals in In dulce jubilo).

De carols waren na eerst nogal omstreden te zijn geweest vanwege hun volkse karakter, inmiddels een aanbevelenswaardig religieus medium geworden en werden ook in de kerk gezongen. Langzamerhand gingen de carols voor Kerstmis alle andere in aantal overtreffen en kwamen er steeds meer carols bij. Ook zwervende studenten, minstrels en geletterde burgers maakten carols. Dat waren met name de balladecarols, de carols die een verhaal vertelden. Ze gingen meestal over de geboorte van het kindje Jezus, zoals bijvoorbeeld in The first Nowell. Ze verhalen van Maria en Jozef, de herders, de engelen en de drie koningen. Deze liederen hebben vaak een tedere intieme toon. Maar andere vertellen fantastische legenden, die misschien allang vergeten waren, als ze niet in een Christmas carol bewaard waren gebleven. Eén ervan, een heel bekend, maar in onze ogen wellicht vreemd kerstlied, is de uit minstens achttien coupletten bestaande carol The cherry tree. Hierin wordt gezongen over Jozef en Maria die in een kersenboomgaard rondwandelen. Maria vraagt Jozef een kers voor haar te plukken, en vertelt meteen waarom: ze is zwanger. Voordat Jozef aan haar verzoek kan voldoen heeft de nog ongebooren Jezus de kersenboom opgedragen zich naar zijn moeder over

te buigen om haar wat kersjes aan te bieden. De inhoud van deze carol is zo'n typisch mengmoesje van overleveringen en symbolen. Die mix van verhalen van over de hele wereld vinden we ook bij de populaire carol I saw three ships. In deze carol varen Jezus en Maria met drie schepen naar Bethlehem. Het schijnt dat de raadselachtige tekst ontstaan is uit het verhaal dat ooit overblijfselen van de drie koningen per schip zijn overgevoerd van Milaan naar de Dom van Keulen, waar, naar verluid, de schedels nog altijd als relikwieën bewaard worden.



Natuurlijk zijn in de loop der jaren de teksten van de carols die mondeling werden overgeleverd, veranderd. Er werden coupletten bijgemaakt of aangepast, al naar gelang de situatie of het feest. Ook de melodieën ondergingen veranderingen.

Carols werden gedrukt op losse velletjes, zogenaamde "broadsheets", en zo door rondtrekkende zangers verspreid.

De carols (sommige zijn al zeven eeuwen oud) hebben nog altijd geen greintje van hun charme verloren. Ze inspireerden componisten van vroeger en nu. Er zijn carols van Dunstable, Byrd, Tsjaikowski, Holst, Britten en Vaughan Williams en nog altijd komen er nieuwe bij.

